

Herinneringen aan het huis van Opa en Opoe Doorten te Dieverbrug.

GPS: N. 52.50.40.50 O. 06.20.19.19, gemaakt door Albert Vos in 1943 tijdens het onderduiken in de Noordoost Polder (er bestaan twee exemplaren)

Koop Doorten; geb. 1880, overleden 1963; getrouwd met Grietje Tissingh (1883 – 1960).
Koop Doorten is de vader van mijn moeder, Dinie Doorten (1916-2000) en de grootvader van Roelof Koop Vos 1946 - heden).

Koop Doorten in uniform

Opa en opoe in de keuken, draden van de koekoeksklok op de achtergrond

Opa Doorten was brievenbezorger met een hulppostkantoor aan zijn huis (aan de rechterkant). Het huis heeft hij laten bouwen zo rond 1900 en dat kostte hem ongeveer 6000 gulden. Toen hij overleed in 1963 had hij er nog een kleine hypotheekschuld op.

Achter het huis had hij een groot weiland in eigendom, dat hij verpachtte. In dat weiland werden de overleden jachthonden van opa begraven, dicht tegen de rij bomen aan. Die honden stierven een natuurlijke dood, maar sommige, ik meen in totaal drie, zijn er doodgereden op de Rijksstraatweg, die voor het huis langs liep.

In het huis zijn al zijn zes kinderen geboren: Fenna, Mien, Tine, Dinie (mijn moeder), Klaas en Jan, allemaal tantes en ooms van mij.

*Het gezin Doorten
van links naar rechts: Dinie, Tine, opa, klaas, Fenna, opa, Mien, Jan*

Opa Doorten was een fervent jager, hetgeen door zijn zoon Klaas werd gedeeld. Opa had thuis in de keuken boven de deur naar de woonkamer op een tweetal geweitakken twee dubbelloops jachtgeweren hangen. Tijdens de oorlog werden die onder de grond verstopt, toen er een Duitse soldaat werd ingekwartierd. 'Een goede jongen, die Walter', zei mijn moeder altijd. Zij moest echter wel haar kamertje uit. Later werd die kamer voor ons kinderen de logeerkamer. 's Nacht liepen de muizen achter het behang langs!

Opa was een vriendelijke en aardige man, bij hem kon veel en hij werd bijna nooit kwaad als je eens wat uithaalde.

Oma Doorten was ook een lieve vrouw. Opa noemde haar altijd 'Iete', ze spraken puur Drents. Zij raakte door een beroerte net na de oorlog tijdens het kleden uitkloppen verlamd. Daardoor kon ze bijna niet meer lopen (ik zag haar tweemaal een rondje rond de tafel gaan, dat was alles) en bijna niet meer spreken. Zij lag steeds in bed voor het raam naast het postgedeelte. Wij kleinkinderen mochten haar heel graag, soms kropen we naast haar in bed,

wat zij en wij heel plezierig vonden.

De tekening laat links de keuken zien, waarin altijd de koekoeksklok hing. Ernaast een schuiersetje om het tafelkleed schoon te vegen na de maaltijd, die altijd in de keuken werd genuttigd. De voordeur grensde direct aan de keuken, daar was geen gangetje! Tevens een toegang naar de kelder. Als je naar de woonkamer ging, stond links de kachel. Daarachter lagen vaak de jachthonden te drogen na een jachtpartij. De lucht was dan niet zo fris. In de kamer waren twee bedsteden, die ik nooit in gebruik heb gezien.

Zo rond 1910 liet opa de bovenverdieping verbouwen tot een overloop met drie slaapkamers. Daarboven was weer een vliering, waar je nooit op mocht. Alles was daar van hout. Via een klein kort trapje kwam je op het platte dak van het postkantoor, hetgeen echter niet mocht!

Het huis had een groot achterhuis, de deel. Daar had Opa stevige balken geplaatst, waaraan een schommel hing. Er lag daar veel hout, we noemden dat de 'Balken' en we speelden er veel op. Soms werd er zelfs een hut daarboven gebouwd. Naast de schommel, die natuurlijk aan een balk hing, waren enkele stevige spijkers geplaatst. Die waren voor de geschoten hazen of konijnen. Die moesten eerst enkele dagen versterven, met de kop naar beneden en een opgevouwen krant daaronder. Dan lekte het bloed uit de bek. Als kinderen vonden we dat niet fijn, maar we aten met smaak alles op wat opa schoot: houtduiven (-soep), ree, hazen, konijnen. Een enkele keer beet je tijdens de maaltijd op een achter gebleven hagelkorreltje, dat deed je kiezen pijn. Opa schoot bijna altijd met hagel. Hij vulde zelf de patronen en een enkele keer heb ik hem bij het vullen mogen helpen. Leuk werk!

*Opa en mijn moeder in Diever.
Roel ligt in de kinderwagen (1946)*

Opa en oma, moeder, Roel en broer Koos in 1954

Het achterhuis was bedekt met riet. Dat deed opa zelf. Om de drie jaar sneed hij zelf het benodigde riet af langs de rand van het kanaal recht tegenover het huis. Daarvoor had hij een vlondertje gebouwd. Hij pachtte dat stukje grond van Rijkswaterstaat. Zo onderhield hij het dak zelf.

Water kwam uit de waterput naast de baanderdeur achter. Het was regenwater en het kwam via het rieten dak in de waterput. Via een handpomp kwam het dan direct in de kraan op de deel. Het pompen was zwaar. De waterput werd eens per vijf jaar schoongemaakt. Al het water ging er dan uit, er ging een ladder in en opa boende de wanden schoon (alg). Als kind heb ik eens meegeholpen, maar zo'n put is behoorlijk smal en hij is ongeveer vier meter diep. Een echte kraan kwam er pas in 1964!

Aan de voorkant het huis was op een hoogte van ongeveer drie meter een rij lindebomen aan elkaar gegroeid. Opa knipte een keer per jaar deze rij bomen. Mijn vader (Albert Vos (1915-2005)) metselde rondom de kleine voortuin een stevig stenen muurtje met een hekje voor de ingang. Opa was daar erg blij mee!

Links naast het huis was een slootje, daarnaast lag een weilandje. Daarop liepen koeien. Een boer molk deze dieren twee keer per dag. Oma kocht na het melken van hem uit de melkbus een paar liter melk. Het vet lag er nog op. Het werd gekookt en dan meteen gedronken. Smaakte heerlijk!

Aan de rechterkant van het huis woonde een zuster van oma, zij heette Trien. Er was nooit contact mee, er moet in het verleden iets geweest zijn. We zijn er nooit achter gekomen. Maar de afkeer van deze toch echte tante van ons namen we over: ze had een baanderdeur, waarvan de bovendeur bijna altijd open stond. Daar gooiden we steentjes naar binnen en riepen: "Triene Wupkul!" Als alle neven en nichtjes er waren, deden we dat allemaal met elkaar. Nooit kwam ze naar buiten, dus het had geen effect! Dit huis staat er nog en is onlangs opgekapd.

Links van het huis, aan de andere kant van het koeienweiland, stond het huis van de ingenieur. Hij werkte bij Rijkswaterstaat, was ver boven ons verheven en we hebben hem nooit gesproken. Dit huis staat er nog steeds in volle glorie! Er staan in Drenthe meerdere van dit soort huizen zag ik veel later.

Van 1954 tot 1955 woonde ons gezin (vier personen) een jaar lang in bij opa en oma te Dieverbrug. Mijn vader was overgeplaatst van Nieuwolda (Groningen) naar Apeldoorn. Daar hadden we nog geen huis, vandaar. Ik ging een jaar lang naar de lagere school te Diever, klas twee. We gingen met een clubje kinderen eerst te voet later per fiets naar school.

Het huis van opa en oma is gesloopt zo rond 2000. Het was versleten, het hout was verrot. Toevallig kwam ik er langs in een weekend, toen de afbraak even stilstond. Ben er door getrokken, herkende nog het een en ander. Heb een stukje behang van een muur van de keuken afgetrokken en mee genomen ter herinnering. Er staat nu een huis, dat dubbel bewoond wordt.

Dit geschrift is opgesteld door Roel Vos, dec. 2025.

Graf van Opa en Opoe Doorten, kerkhof te Diever, redelijk dicht bij de ingang.